

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J., Z., X.**, IČO: X., proti žalovanému: **L.**, bytom S., X., zast. J., advokátom, K., o zaplatenie 697 915,60 Sk s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou pod sp. zn. 8 Cb 78/00, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Cob 46/2005-343 zo dňa 31. augusta 2005, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a.**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd vo Vranove nad Topľou rozsudkom zo dňa 25. januára 2005 č. k. 8 Cb 78/00-294 v znení dopĺňacieho rozsudku zo dňa 28. júna 2005 č. k. 8 Cb 78/00-333 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 697 615,60 Sk spolu so 14 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 75 000 Sk od 15.1.1999 do zaplatenia, s 12,4 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 248 527,60 Sk od 15.2.1999 do zaplatenia, s 11,9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 373 788 Sk od 15.8.1999 do zaplatenia a trovy konania vo výške 27 916 Sk do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanému tiež uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 270 Sk na účet tamojšieho súdu vedeného v Š. číslo účtu: X., VS: X. do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po vykonanom dokazovaní mal

za preukázané, že účastníci uzatvorili ústnu dohodu, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu vykonať stavebné a pozemné práce pri rekonštrukcii úpravy vodných tokov, ktoré mal v správe P., štátny podnik. Na základe tejto dohody začal pre žalovaného vykonávať stavebné a zemné práce na akciách „Čirč“, „Kurima“, „Boťany“ a „Kamenná Moľová“. Tieto skutočnosti boli preukázané aj výpoveďou žalovaného, ktorý potvrdil, že žalobca mu dal k dispozícii svoje stavebné mechanizmy na tieto konkrétne stavby. Účastníci zhodne uviedli, že cena za vykonané stavebné a zemné práce sa určí tak, že si navzájom odkontrolujú údaje potrebné k fakturácii, pričom na úhradu tejto ceny sa použijú finančné prostriedky, ktoré získal žalovaný zo strany P, š. p. Žalobca takto vykonal práce na stavbách, ktoré uviedol vo faktúrach, kde ako odberateľ je uvedený žalovaný. Obrana žalovaného je nedôveryhodná, pretože najprv tvrdil, že nebola dohoda na kompenzácie vzájomných pohľadávok, potom, že písomne neodsúhlasil vykonané práce a nakoniec, že žalobca pre neho žiadne práce nevykonal. Žalovaný po prvýkrát namietal vady žalovaných faktúr až písomným podaním zo dňa 13.1.2000, a to z dôvodu písomného neodsúhlasenia skutočne fakturovaných (odpracovaných) hodín. Predmetné faktúry prevzala M., ako osoba poverená viesť účtovníctvo žalovaného najneskôr dňa 2.8.1999. Táto informovala žalovaného o tom, že žalobca si uplatňuje ceny za vykonané zemné a stavebné práce. Žalovaný prvýkrát namietal vady žalovaných faktúr až podaním zo dňa 13.1.2000, teda viac ako po uplynutí troch mesiacov, keď sa dozvedel od uvedenej osoby, že boli na jeho ťarchu vystavené žalované faktúry. Neurobil tak bez zbytočného odkladu. Keď žalobca vzniesol námietku, že mu žalovaný vytýkal vady so zbytočným odkladom, má súd za to, že mu nemožno pričítať nároky z väd vykonaného diela. Keďže žalobca si uplatnil úrok z omeškania až po uplynutí splatnosti jednotlivých faktúr, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie úroku z omeškania po uplynutí týchto lehôt splatnosti. Výšku úrokov súd ustálil v zmysle § 502 ods. 1 Obch. zák. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP, keď žalobca mal vo veci nepatrný neúspech v časti o zaplatenie úroku z omeškania v rozsahu 18,6 %. Súd priznal žalobcovi náhradu trov len zo zaplateného súdneho poplatku, keďže právny zástupca žalobcu si náhradu týchto trov nevyčíslil pred vyhlásením rozsudku. Písomné vyhotovenie rozsudku obsahovalo úplné poučenie o opravnom prostriedku zodpovedajúce § 205 ods. 1, 2 OSP.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie obaja účastníci. Žalobca

v podanom odvolaní napadol len výrok o náhrade trov konania. Navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť a priznať mu náhradu aj trov právneho zastúpenia za 2 úkony v sume 27 950 Sk. Ako dôvod uviedol, že mal vo veci plný úspech. Až na odvolacom pojednávaní uviedol, že nedostal príležitosť vyčíslieť trovy právneho zastúpenia, pretože pojednávanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozhodnutia, a nie za účelom vyhlásenia rozsudku vo veci samej.

Žalovaný faxovým podaním zo dňa 30.3.2005, potvrdeným písomným podaním doručeným do podateľne súdu dňa 31.3.2005, zahlásil odvolanie s tým, že ho odôvodní v lehote do 5. apríla 2005. Súd uznesením zo dňa 31.3.2005 vyzval žalovaného, aby doplnil svoje neúplné odvolanie zo dňa 31.3.2005 o uvedenie, v akom rozsahu rozhodnutie napáda a v čom považuje rozhodnutie alebo postup súdu za nesprávny. Dňa 8.4.2005 žalovaný podal do podateľne prvostupňového súdu podanie označené ako dôvody odvolania. Namietal, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo malo za následok, že nesprávne posúdil vec po právnej stránke, nevysporiadal sa dostatočne s podanou žalobou. Žalobca podal žalobu na plnenie. Mal teda presne či už v podanom návrhu, alebo počas dokazovania na súde rozviesť, o aké práce konkrétne išlo, kedy, t. j. ktorý deň presne ich vykonal, na akej akcii a akým mechanizmom. To malo byť už prílohou žaloby, prípadne sa na tieto dôkazy mal odvolať a predložiť ich za konania. Ak žalobcovi tieto práce zostali nezaplatené, potom ich musí náležité a presvedčivo doložiť. Žalobca predložil iba správu bez dátumu, kde opäť všeobecne uvádza, na ktorých akciách robili jeho mechanizmy. Žalovaný navrhoval, aby súdu žalobca predložil záznamy o výkonoch motorových vozidiel za ním fakturované obdobia, aby sa s konečnou platnosťou mohol rozhodnúť, či jeho stroje tam boli a pracovali. Žalobca to nevykonal. Jedná sa o tvrdenie proti tvrdeniu, pričom súd tento rozpor neodstránil a napriek tomu rozhodol v prospech žalobcu. Podaním zo dňa 24.1.2005 navrhol vykonanie ďalších dôkazov, no neúspešne. Okrem toho sa súd neriadil právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení z 2.9.2003, pokiaľ ide o preukázanie tej skutočnosti, či žalobca pracoval alebo nepracoval na stavbách žalovaného, prípadne či nepracoval pre spoločnosť U.. Z týchto dôvodov navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný napriek riadnemu predvolaniu sa nedostavil na odvolacie pojednávanie.

Svoju neúčast' ospravedlnil tým, že právny zástupca žalovaného bude dňa 31.8.2005 na plánovanej dovolenke mimo územia Slovenskej republiky. Toto tvrdenie žalovaného nebolo ničím preukázané. Navyiac takýto dôvod nie je dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania predpokladaným v ust. § 101 ods. 2 OSP. Pretože v danom prípade žalovaný nepreukázal tvrdný dôvod pre odročenie pojednávania a tam uvedený dôvod nie je možné považovať za dôležitý dôvod pre odročenie, uskutočnilo sa pojednávanie v neprítomnosti žalovaného.

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 31.8.2005 č. k. 1 Cob 46/2005-343 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 28.6.2005 v jeho napadnutej časti vo veci samej, vo výroku o náhrade trov konania, ako aj vo výroku o náhrade trov štátu a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 26 791,50 Sk. V dôvodoch svojho rozhodnutia poukázal na ust. § 204 ods. 1 a § 205 ods. 1, 2 OSP a uviedol, že dôvody odvolania môže odvolateľ uviesť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Vyplýva to z ust. § 205 ods. 3, ktoré vylučuje možnosť účinného rozšírenia dôvodov odvolania po uplynutí lehoty na odvolanie. Odvolací súd je pritom viazaný dôvodmi, podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP). Vychádzajúc z ust. § 205 OSP, táto viazanosť odvolacieho súdu sa týka len tých odvolacích dôvodov, ktoré boli podané súdu alebo orgánu určeného na jeho doručenie ešte v priebehu odvolacej lehoty. Odvolací súd teda nie je viazaný dôvodmi odvolania dodatočne oznámenými súdu, a to či už v doplnkoch odvolania alebo na odvolacom pojednávaní. Pokiaľ účastník v odvolacej lehote zahlási odvolanie, ktoré však neobsahuje odôvodnenie predpísané v § 205 ods. 1, 2 OSP a ani následne po uplynutí odvolacej lehoty tieto dôvody nedoplní, musí odvolací súd takto podané odvolanie odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. d/ OSP, pretože nemá náležitosti predpísané v § 205 ods. 1, 2 OSP. Ak však účastník dodatočne po uplynutí odvolacej lehoty dôvody odvolania doplní, nie je možné o takto podanom odvolaní rozhodnúť podľa § 218 ods. 1 písm. d/ OSP a vo veci musí byť nariadené pojednávanie. Aj v takomto prípade je však odvolací súd viazaný len dôvodmi uvedenými v odvolaní podanom v zákonnej lehote. V danom prípade žalovaný v zákonom stanovenej lehote podal len blanketárne odvolanie neobsahujúce žiadne odvolacie dôvody. Lehota na podanie odvolania žalovanému pritom uplynula dňa 1.4.2005. Keďže žalovaný doplnil dôvody svojho odvolania až dňa 8.4.2005, nie je možné

už k tam uvedeným dôvodom prihliadať.

V dôsledku toho odvolací súd konštatoval nepreskúmateľnosť podaného odvolania pre nedostatok akýchkoľvek dôvodov. Keďže odvolací súd môže preskúmať rozsudok súdu prvého stupňa len v častiach vymedzených podanými dôvodmi odvolania, musel byť rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej bez ďalšieho potvrdený (§ 219 OSP). Chýbajúce odvolacie dôvody v odvolaní žalovaného vylučujú možnosť akéhokoľvek preskúmania tejto časti rozsudku súdu prvého stupňa. Za dôvodné nepovažoval ani odvolanie žalobcu čo do náhrady trov prvostupňového konania. Konštatoval, že v danom prípade žalobca nevyčíslil náhradu trov právneho zastúpenia ani do vyhlásenia napadnutého rozsudku, ani v lehote troch dní po tomto vyhlásení. Urobil tak až v podanom odvolaní. Za tohto stavu prvostupňový súd nepochybil, keď priznal žalobcovi len náhradu trov za zaplatený súdny poplatok. Z tohto dôvodu odvolací súd v súlade s § 219 OSP potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP.

Proti rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove podal žalovaný dovolanie. Dovolanie odôvodnil tým, že podal proti rozsudku okresného súdu blanketárne odvolanie, ktoré bolo vymedzené tak, že je podané proti rozsudku súdu prvého stupňa ako celku, neskôr boli takto dôvody odvolania aj doplnené a doručené súdu. Odvolací súd neposúdil správne podané blanketárne odvolanie. Práve to, že v ňom nebolo vymedzené, ktorý výrok rozsudku prvostupňového súdu sa napáda, bolo ho treba posúdiť tak, že je napadnutý rozsudok v celom jeho rozsahu a aj ho v celom rozsahu preskúmať. Ďalej uviedol, že ak odvolací súd napriek žiadosti právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu čerpania dovolenky v zahraničí vykonal pojednávanie, odňal tým účastníkovi (žalovanému) možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ OSP. Navyše jeho rozhodnutie je odôvodnené takými právnymi závermi, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalovaný podaním zo dňa 22.6.2006 doplnil dôvody svojho odvolania. Namietal, že odvolací súd sa ust. § 219 OSP neriadil, keď rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil bez akéhokoľvek skúmania, a to napriek tomu, že tento rozsudok, resp. konanie, ktoré mu predchádzalo, trpí hrubými procesnými ako aj hmotnoprávnymi chybami. Súd prvého stupňa v konaní nepoučil účastníkov podľa ust. § 120 ods. 4 OSP a ani nerozhodol

o skončení dokazovania. Týmto hrubým procesným pochybením súd prvého stupňa vážne porušil ustanovenia OSP a z tohto dôvodu je jeho rozhodnutie nezákonné. Pri rozhodovaní prvostupňový súd sa opieral o sfaľované doklady predložené žalobcom. Z dokladov zaslaných dožiadanými inštitúciami jednoznačne vyplýva, že žalobca nehovorí pravdu, keďže zamestnanci T. a J. neboli v čase, kedy žalobca mal ako subdodávateľ sporné stavby realizovať, t. j. za obdobia, ktoré si vyfakturoval faktúrami č. 2498, č. 199 a č. 300799, zamestnancami žalobcu, ale zamestnancami spoločnosti U.. Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku dôvodil tým, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá ústna dohoda na vykonanie sporných stavebných prác, opomenul však, že žalobca od počiatku tvrdil existenciu riadne uzavretých písomných zmlúv o dielo, o ktoré oprel svoju žalobu. Súd prvého stupňa sa ďalej vôbec nevysporiadal s otázkou ceny za domnelé dielo v rámci ním vykonštruovanej ústne uzavretej zmluvy o dielo, úplne ignoroval námietky žalovaného k jednotlivým predloženým faktúram. Odvolací súd napriek viacerým nezákonnostiam tento rozsudok ako vecne správny potvrdil. Správne však mal rozsudok zrušiť, keďže neboli podmienky na jeho potvrdenie ani zmenu. Takéto nesprávne konanie odvolacieho súdu je potrebné subsumovať pod dovolací dôvod podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ OSP. Navrhol zrušiť rozsudok Krajského súdu v Prešove, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP), prejednal dovolanie žalovaného bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 a § 238 OSP. Podľa § 238 ods. 3 OSP dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Žalovaný podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 219 OSP potvrdený bez toho, aby odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania. Podmienky, za ktorých sa v citovaných ustanoveniach dovolanie pripúšťa, splnené neboli, a preto podľa § 238 OSP nie je

dovolanie prípustné. Okrem uvedených prípadov proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu je dovolanie prípustné v prípadoch, ktoré stanovuje § 237 OSP. Ide o závažné vady konania, ktorých následkom je prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Je to v prípade rozhodnutia vo veci, v ktorej nie je daná právomoc súdov, nespôsobilosť byť účastníkom konania a procesná nespôsobilosť účastníka, prekážka právoplatne rozhodnutej veci a prekážka začatého konania v tej istej veci, začatie konania bez návrhu, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, spôsobené postupom súdu a rozhodovanie súdu v nesprávnom obsadení alebo rozhodovanie sudcu, ktorý bol vylúčený.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodňuje dôvodmi podľa § 241 ods. 2 písm. a/ a písm. c/ OSP s tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 písm. f/ OSP a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi realizáciu procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Postupom súdu v priebehu konania je činnosť, ktorá vydaniu konečného súdneho rozhodnutia predchádza. V predmetnom prípade odvolací súd prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní písomne ospravedlnil z dôvodu čerpania plánovanej dovolenky v zahraničí a požiadal o odročenie pojednávania. Právny zástupca žalovaného predvolanie na pojednávanie konané dňa 31.8.2005 prevzal dňa 10.8.2005, teda s dostatočným časovým predstihom. Ak zástupca účastníka prevzal predvolanie na pojednávanie s dostatočným časovým predstihom, v čerpaní dovolenky týmto zástupcom v čase pojednávania nemožno vidieť dôležitý dôvod pre jeho odročenie. V danom prípade odvolací súd teda nepochybil, ak prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného. Nemožno súhlasiť ani s námietkou dovolateľa, že nesprávnym posúdením jeho odvolania a na jeho základe vyneseným rozhodnutím mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ OSP. V danom prípade žalovaný v zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku okresného súdu dňa 31.3.2005 blanketárne odvolanie, neobsahujúce žiadne odvolacie dôvody. Uznesením zo dňa 31.3.2005 bol súdom prvého stupňa vyzvaný, aby doplnil svoje neúplné odvolanie podaného proti rozsudku okresného súdu a uviedol, v akom rozsahu sa tento napáda a odôvodnil, v čom považuje rozhodnutie alebo postup

súdu za nesprávny. Žalovaný doplnil dôvody svojho odvolania podaním zo dňa 8.4.2005. Lehota na podanie odvolania žalovaného pritom uplynula dňa 1.4.2005. Podľa § 205 ods. 3 OSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Z uvedeného vyplýva, že rozsah, v akom sa rozhodnutie odvolaním napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Toto právo však môže využiť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Lehota, do ktorej môže odvolateľ rozširovať dôvody odvolania sa vzťahuje na také odvolanie, ktoré má všetky zákonom požadované náležitosti. V predmetnom prípade podal žalovaný iba blanketárne odvolanie bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov, ktoré však doplnil až po uplynutí lehoty na odvolanie. Tým, že odvolací súd dôvody odvolania neprejednal, neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom. Dovolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali dovolanie podľa § 237 OSP, a preto dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 243b ods. 4 OSP ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 4 OSP, ale pretože žalobcovi trovy v dovolacom konaní nevznikli, neboli mu priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 22. januára 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: